

Slovenská komisia Geografickej olympiády

G E O G R A F I C K Á O L Y M P I Á D A

36. ročník, školský rok 2007/2008
kategórie E, F, G, H, I (ZŠ a OGY)

Pokyny pre komisie, učiteľov a súťažiacich

Iuventa Bratislava
2007

**Všetkých žiakov základných škôl a 1. stupňa 8-ročných gymnázií pozývame riešiť
G e o g r a f i c k ú o l y m p i á d u.**

Cieľ súťaže:

Cieľom Geografickej olympiády je rozvíjať záujem žiakov o geografiu ako nosného predmetu poznávania krajiny a prírody. Nemalou mierou má prispieť k zvýšeniu a k aktualizácii úrovne vyučovania geografie na ZŠ a 1. stupňa 8-ročných gymnázií. Má podporiť rozširovanie geografických vedomostí žiakov, praktických zručností v topografii, v záujmovej činnosti pri poznávaní a ochrane miestnej krajiny. Vedie žiakov ku komplexnému chápaniu vzťahu prírody a spoločnosti, a tým vytvára vyvážený a zodpovedný vzťah k životnému prostrediu, k jeho ochrane a tvorbe.

Zabezpečuje rozvíjanie environmentálneho myslenia a humanizuje vzťah človeka ku krajine a prírode. Podporuje všeľudské zásady a princípy vyjadrené v stratégii trvaloudržateľného rozvoja na Zemi.

Účast' v súťaži:

Jednotlivci, žiaci 5.–9. ročníka ZŠ a 1. stupňa 8-ročných gymnázií, ktorí majú záujem o geografiu.

Súťažné kategórie:

Základné školy:	I kat. - 5. ročník	1. stupeň OGY:	I kat. - prímea (1. ročník)
	H kat. - 6. ročník		H kat. - sekunda (2. ročník)
	G kat. - 7. ročník		G kat. - terciia (3. ročník)
	F kat. - 8. ročník		F kat. - kvarta (4. ročník)
	E kat. - 9. ročník		

Obsah súťaže:

Obsahom súťaže je testovanie vedomostí a zručností v zmysle platných učebných osnov zemepisu (geografie) na ZŠ a na 1. stupni 8-ročných gymnázií, geografickej časti predmetu Ochrana človeka a prírody pre ZŠ a vybraného monotematického celku podľa odporúčanej literatúry pre monotematický celok.

Testy sú z obsahu učebnice príslušného ročníka, ktorý je doplnený o učivo učebníc ročníkov predchádzajúcich v celom rozsahu v zmysle platných učebných osnov (bližšie špecifikovaný v časti o časovom harmonograme súťaže).

Spôsob súťaže:

V jednotlivých kategóriách sa súťaží z:

- a) písomnej časti – monotematická časť bez atlasu (10 b.),
– teoretická časť bez atlasu (40 b.),
– poznatky o miestnej krajine (10 b.),
- b) praktickej časti – zručnosť práce s atlasom a mapou, orientácia v teréne (40 b.).

Celý test má hodnotu 100 bodov. Každá správna vedomosť alebo zručnosť má hodnotu jedného bodu.

V školskom a okresnom kole súťažiaci vypracujú v prvej časti súťaže za 45 minút test zložený z monotematickej časti bez atlasu (10 b.), teoretickej časti bez atlasu (40 b.) a z poznatkov o miestnej krajine (10 b.) v celkovej hodnote 60 b. V druhej časti riešia súťažiaci za 50 minút praktické úlohy v hodnote 40 b. s použitím pomôcok. Pre školské kolá test na 90 b. monotematickej a teoretickej časti a 10 b. časti o miestnej krajine vypracujú učitelia organizujúci olympiádu na vlastnej ZŠ, resp. na 1. stupni 8-ročných gymnázií, resp. okresné komisie GO. Pre okresné kolá test na 90 b. dodá Iuventa, úlohy na 10 b. o miestnej krajine vypracujú okresné komisie GO.

V krajskom a celoštátnom kole je test písomnej časti zložený z monotematickej časti bez atlasu (10 b.) a teoretickej časti bez atlasu (40 b.) v celkovej hodnote 50 b., časť praktická má hodnotu taktiež 50 b. Pre krajské kolá, resp. celoštátne kolo test v celkovej hodnote 100 b. dodá Iuventa.

Postup v súťaži:

Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia podľa jednotlivých kategórií – t.j. kat. E, F, G, H, I. Kľúč postupu zo školského do okresného kola zo všetkých kategórií – t.j. kat. E, F, G, H, I určí okresná komisia GO, ktorá zároveň môže toto kolo organizovať v prípade potreby dva dni. Testy ZŠ a OGY poskytne súťažiakom alternatívne. Z okresného kola postupujú do krajského kola prví traja súťažiaci z kategórií E, F, G, H. O prípadnej zmene počtu postupujúcich rozhodne krajská komisia podľa podmienok príslušného kraja. Z krajského kola do celoštátneho kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií E, F, G. O prípadnej zmene počtu postupujúcich rozhodne SK GO podľa konkrétnych podmienok organizácie súťaže.

V prípade celkovej rovnosti bodov o umiestnení rozhodujú lepšie výsledky v teoretickej časti testu. V prípade rovnosti bodov oboch častí testu sa bude rozhodovať nasledovne – o umiestnení rozhoduje vyšší počet bodov v monotematickej časti, o umiestnení rozhoduje presnosť pri určovaní azimutov (pri presnom meraní prideliť maximum bodov, za každý mm odchýlky 1 bod odpočítať).

Úspešným riešiteľom olympiády sa v jednotlivých kategóriách stáva ten žiak, ktorý dosiahne v školskom kole minimálne 55 bodov, v okresnom kole 65 bodov a v krajskom, resp. celoštátnom kole 75 bodov.

Pedagogický sprievod účastníkov:

Pedagogický sprievod účastníkov z krajského kola do celoštátneho kola zabezpečuje jedna dospelá osoba za príslušný kraj.

Časový harmonogram súťaže:

Školské kolo (kat. E, F, G, H, I) do 14. 12. 2007 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. I – ZŠ	Ako obieha voda v prírode	OGY	Ako pohoria zanikajú
kat. H – ZŠ	Česká republika	OGY	India a Srí Lanka
kat. G – ZŠ	Spoznávame Ameriku	OGY	Švajčiarsko a Lichtenštajnsko
kat. F – ZŠ	Priemysel – strojárstvo...	OGY	Poľnohospodárstvo
kat. E – ZŠ	Globálne ekologické problémy	–	–
Okresné kolo (kat. E, F, G, H, I) 12. 2. 2008 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. I – ZŠ	Osídľovanie a objavovanie Zeme	OGY	Voda na pevnine – rieky
kat. H – ZŠ	Benelux	OGY	Objavujeme Afriku
kat. G – ZŠ	Kanada	OGY	Veľká Británia a Írsko
kat. F – ZŠ	Oblasti Slovenska	OGY	Členenie SR na oblasti
kat. E – ZŠ	Oblasť Britských ostrovov	–	–
Krajské kolo (kat. E, F, G, H) 27. 3. 2008 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. H – ZŠ	Švédsko, Fínsko	OGY	Južná Afrika
kat. G – ZŠ	Austrália – vzdialený svetadiel	OGY	Fínsko a pobaltské štáty
kat. F – ZŠ	Karpaty a kotliny Západnej oblasti	OGY	Orava a Kysuce
kat. E – ZŠ	Oblasť štátov SR, PR, MR, ČR	–	–
Celoštátne kolo (kat. E, F, G) 2. – 4. 5. 2008 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. G – ZŠ	Krajina	OGY	Albánsko
kat. F – ZŠ	Juhoslovenská kotlina	OGY	Juhoslovenská kotlina
kat. E – ZŠ	Čína	–	–

Zároveň sa v celom rozsahu testuje učivo predchádzajúcich ročníkov v zmysle učebných osnov.

Odporúčané pomôcky:

Školské atlasy (odporúčané učebnice) – Slovenská republika, Európa, Ázia, Amerika, Afrika, Životné prostredie (VKÚ Harmanec), Školský atlas sveta (VKÚ Harmanec, 1997), Školský atlas sveta (Slovenská kartografia Bratislava, 1990), pravítko s ryskou, pravítko dlhé, uhlomer, buzola, pero, ceruzka, guma, kružidlo, kalkulačka, jazykový slovník.

Literatúra pre testové otázky z monotematického celku: litosféra – kamenný obal Zeme

5. a 6. ročník ZŠ, prima a sekunda OGY:

1. Varleyová, C., Milesová, L. 2004. Zemepisná encyklopédia. Mladé letá, Bratislava, (2. vyd.), resp. 1996 (1. vydanie), s. 14 – 23.
2. Planéta Zem – Time Life Encyklopédia školáka. 1999. Slovart, Bratislava, s. 7 – 15, 50 – 71.

7. – 9. ročník ZŠ, tercia a kvarta OGY:

1. Čeman, R. 1999. Rekordy – neživá príroda. Mapa Slovakia, Bratislava.
2. Sassier, D. a i. 1993. 1000 odpovedí. Mladé letá, Bratislava, s. 44 – 82.
3. Beazley, M. 1988. Anatómia Zeme. Mladé letá, Bratislava, s. 8 – 13, 82 – 89, 108 – 111.
4. Guinnessova encyklopédia. 1992. Mladé letá, Bratislava, s. 76 – 85.

Záverčné ustanovenia:

Organizátor je povinný najmenej 10 dní pred súťažou oznámiť účastníkom miesto, dátum, hodinu a podmienky súťažného kola. Výsledkovú listinu nižšieho kola je organizátor kola povinný do 7 dní zaslať organizátorovi vyššieho kola.

Adresár krajských komisií GO pre ZŠ a OGY:

1. **Bratislavský kraj** – Mgr. Eva Džupinová, PhD.
Katedra humánnej geografie a demografie PriF UK, Mlynská dolina, B-2, 842 15 Bratislava 4
tel.: 02/60296389, e-mail: dzupinova@fns.uniba.sk
2. **Trnavský kraj** – RNDr. František Klotton
Športové gymnázium, J. Bottu 31, 917 87 Trnava
tel.: 033/5511388, kl. 15, e-mail: f.klotton@centrum.sk
3. **Trenčiansky kraj** – RNDr. Hilda Kramáreková
Katedra geografie FPV UKF, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
tel.: 037/6514755-7, e-mail: hilda@ukf.sk
4. **Nitriansky kraj** – Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc. – predsedníčka subkomisie GO
Katedra geografie FPV UKF, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
tel.: 037/6514755-7, e-mail: adubcova@ukf.sk
5. **Banskobystrický kraj** – Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc.
Katedra geografie a krajinnej ekológie FPV UMB, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica
tel.: 048/4134541-2, e-mail: cizm@fpv.umb.sk
6. **Žilinský kraj** – Mgr. Marián Oberta
Gymnázium, Veľká okružná 22, 010 01 Žilina
tel.: 041/5620288, e-mail: oberta@gvoza.sk
7. **Prešovský kraj** – Mgr. Martina Zverková, PhD.
Katedra geografie a regionálneho rozvoja FHPV PU, Ul. 17. novembra 1, 081 16 Prešov
tel.: 051/7570691, kl. 934, e-mail: tobtin@unipo.sk
8. **Košický kraj** – Mgr. Vladimíra Tomášiková
Ústav geografie PV UPJŠ, Jesenná 5, 040 01 Košice
tel.: 055/2346182, e-mail: vladimira.tomasikova@upjs.sk

Zostavili: Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., RNDr. Hilda Kramáreková
Grafická úprava: Mgr. Roman Lehotský
Vydal: Iuventa Bratislava, 2007
Elektronická verzia: www.olympiady.sk